

melskatten blev overført med lige meget til hver Tønde Hartkorn (Afbrydelse af *Finansministeren* [Scharling]) — det staar i Rigsdagstidenden — medens enhver anden Skatteborger meget hurtigt vilde se af denne Lov, hvorledes Forholdet var. Imidlertid, § 2 har den ærede Minister fuldkomment forstaaet. Naturligvis er det vanskeligt ved en svingende Afgift som Tiende at finde den rette Vurdering af dens aarlige Værdi. Det gaar ikke an at tage et længere Antal Aars Gennemsnit fra Fortiden, fordi man intet med ret stor Sikkerhed kan vide om, hvorvidt Fremtiden paa dette Omraade vil ligne Fortiden; men det gaar heller ikke ret vel an, naar det er en Lov, der kan komme til at virke i en Aarrække, at lade den tilfældige Størrelse af Kapitelstaksten i et enkelt Aar spille den afgørende Rolle i Fremtiden. Derfor have Forslagsstillerne ment, at man ad den Vej, jeg har fremstillet, vil komme til en saadan Aflysningsmaade, at begge Parter kunne være tjente dermed og ingen af dem blev forfordelt gennem den udfundne aarlige Værdi. Det glædede mig meget at høre, at begge de ærede Ministre — saaledes forstod jeg dem i alt Fald — ikke havde nogen Indvending at gøre i Retning af, at den 24-dobbelte Kapitelstakst skulde være for høj en Aflysningssum. Opfattede jeg dem rigtigt, mente de, at den egentlig burde være lidt højere. Hvis jeg har Ret i dette sidste, turde dette være et nyt Bevis for, at Sandheden ligger i Midten. Glædeligt var det i og for sig, at Ministeren fandt, at „Smørelsen“ nu var tagen bort af Loven. Denne Fremhævelse af et Udtryk, som et enkelt Medlem brugte her i Fjor. og som jeg straks paatalte, er igen en af disse Ejendommeligheder hos den ærede Minister, hvor han, uden naturligvis i mindste Maade at ville det, ligesom prikker til dem oppe i det andet Ting. Jeg for min Del har aldrig lagt Vægt paa, at dette i og for sig selv utilbørlige Udtryk blev brugt, fordi jeg, lige saa vist som det ærede Medlem, stedse er og har været overbevist om, at man i det andet Ting ikke vil affatte Love under Hensyn til, om man kan tjene noget derpaa. Og lige saa sikker har jeg ogsaa været paa, at man i det andet Ting vilde være overlegen nok til at

se bort fra den Slags utilbørlige Udtryk, særlig naar de straks blive paatalte her i Salen. — Den ærede Minister opholdt sig længe ved den Orden for Aflysningsen, som foreslaas i § 3. Det hele, mente han, kunde nærmest sammenlignes med et Statsobligationslotteri. Ja, Lotteri er der i Paragraffen, det er sikkert og vist; men da man med Sikkerhed kan vide, at alle Tiender umulig kunne afløses paa en Gang, er det umuligt at komme ud over at lade Tilfældet raade. Og naar den ærede Minister undrede sig over, at Kongetienden, som dog var den værste, var bleven sat til sidst, viser det, tror jeg, hvor lidt den ærede Minister er inde i Bondestandens Tankegang. Alle Tiender ere slemme, men Kongetienden regnes ikke for den værste, for den værste regnes Kirke- og Præstetiende, ikke naturligvis oppe i Vester-Hassing Sogn, men i alle andre Sogne, netop fordi Tiendeyderne Dag for Dag se, hvorledes alle andre uden at svare noget, der ligner Tiende, nyde godt af det, der opretholdes for deres Penge. Det er derfor vistnok meget rigtigt, naar Kommissionen har valgt den Orden, der findes i § 3.

Saa mente den ærede Finansminister, at det dog vilde blive et ganske forskrækkeligt Arbejde, der blev i Ministeriet, og at det var en stor Mangel ved Lovforslaget, at der ikke deri fandtes en Paragraf, hvori det foresloges at oprette et nyt Departement. Skulde det virkelig vise sig, at Finansministeriet, naar denne Lov skulde praktiseres, vilde blivesaa overbebyrdet, at mere Arbejdskraft blev fornøden, er der i og for sig slet ikke nogen Tvivl om, at Rigsdagen ogsaa vilde bevilge det fornødne i saa Henseende. Det har vist sig i Aarenes Løb Gang efter Gang, at naar der var en virkelig alvorlig Trang i de ministerielle Kontorer, er den ogsaa bleven afhjulpet. Det viste sig ogsaa, da den forrige Tiendelov blev vedtagen. Da erklærede den daværende Indenrigsminister, at naar den blev vedtagen, vilde der blive saa meget at gøre oppe i Indenrigsministeriet, at et nyt Departement blev nødvendigt, og der blev ogsaa bevilget ham det ny Departement. Skulde det altsaa nu vise sig, at der virkelig bliver saa meget at gøre i Finansministeriet, naar denne